

Avdelningen för regioner och miljö
Mikael Szudy
010-479 43 92

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
ida.edwertz@regeringskansliet.se

Remissvar gällande promemorian ”Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet: Rapportering och miljöstraffavgifter”

Statistikmyndigheten SCB:s yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet som statistikproducent. SCB har expertkunskap inom området miljöstatistik, och har i många år varit producent av bl.a. avfallsstatistik samt statistik om utsläpp till luft och vatten för nationella och internationella ändamål på uppdrag av Naturvårdsverket.

Allmänna synpunkter

SCB bedömer att uppgiftslämnarplikt för de olika rapporteringsändamålen kommer bidra positivt till statistikens kvalitet.

SCB bidrar gärna med sin erfarenhet av e-blankettutformning, uppgiftsinsamling samt statistiksammansättning där så är möjligt. En viktig förutsättning är att uppgifternas syfte *endast* är att utgöra underlag till statistik.

SCB noterar att uppgiftslämnarna åläggs att rapportera uppgifter om ett antal ”nya” parametrar. Som exempel ska ”förberedelse för återanvändning” av icke-farligt bygg- och rivningsavfall, kommunalt avfall och elektronikavfall (WEEE) rapporteras. Det är inte självklart att dessa ”nya” begrepp kommer att tolkas lika bland uppgiftslämnarna. För att säkra att efterfrågade uppgifter rapporteras in *enhetligt*, bör uppgiftslämnarna ha tillgång till framtagna *vägledningar* som beskriver parametrarna i rapporteringen.

Uppgiftsplikt och miljösanktionsavgifter vid datainsamling på uppdrag av Naturvårdsverket

Kommentarerna nedan avser kapitel. 4, sida 33-34 i skrivelsen.

Uppgiftslämnarplikt för Europaparlamentets och rådets förordning nr 2150/2002 av den 25 november 2002 om avfallsstatistik

SCB har under många år bistått Naturvårdsverket med datainsamling och statistikproduktion. Ett av uppdragen har varit att genomföra *frivilliga* enkätundersökningar i syfte att inhämta avfallsuppgifter för bearbetning och rapportering i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 2150/2002 av den 25 november 2002 om avfallsstatistik och Kommissionens förordning (EU) nr 849/2010 av den 27 september 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2150/2002 om avfallsstatistik (i fortsättningen kallad "Avfallsstatistikförordningen").

Frivilligheten att besvara dessa enkäter har bidragit till en förhållandevis låg svarsfrekvens (35 % enligt Miljödepartementets promemoria).

2013-12-31 trädde en ändring av lagen (2001:99) om den officiella statistiken ikraft genom lagen (2013:945) om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Ändringen innebär bl.a. att 7 § numera lyder:

"Följande är skyldiga att till de statistikansvariga myndigheterna lämna uppgifter för den officiella statistiken och uppgifter för framställning av europeisk statistik som en myndighet enligt en EU-förordning ska ge in till Europeiska kommissionen:

1. näringsidkare,
2. ägare till en fastighet där någon annan driver jordbruk, skogsbruk, eller trädgårdsodling eller håller djur,
3. stiftelser och ideella föreningar, samt
4. kommuner, landsting (*ändring fr.o.m. 2020-01-01: regioner*) och kommunalförbund.

Skyldigheten att lämna uppgifter för den officiella statistiken gäller inte uppgifter som avser förhållanden som ligger mer än tre år tillbaka i tiden.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första stycket. Regeringen får vidare

bemyndiga en myndighet att meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter för den officiella statistiken.”

SCB:s kommentar: Ovanstående skrivning innebär att det redan idag finns uppgiftslämnarplikt vid insamling av uppgifter för rapportering i enlighet med EUs avfallsstatistikförordning, eftersom det handlar om ”uppgifter för framställning av europeisk statistik som en myndighet enligt en EU-förordning ska ge in till Europeiska kommissionen”.

Uppgiftslämnarplikt för rapportering i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv

Naturvårdsverket avser att införa uppgiftslämnarplikt för vissa avfallsuppgifter som fastställts i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (i fortsättningen kallat *”Avfallsdirektivet”*).

Naturvårdsverkets avsikt är att uppgiftslämnarplikt för uppgifterna ovan ska införas i avfallsförordningen (2011:927).

SCB:s kommentar: Uppgiftslämnarplikt kommer troligtvis vara nödvändigt för att kunna sammanställa de uppgifter som medlemsstaterna är skyldiga att rapportera enligt Avfallsdirektivet. SCB konstaterar att den föreslagna uppgiftslämnarplikten kommer att ligga *utanför* tillämpningsområdet för lagen (2001:99) om den officiella statistiken 7 §, samt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, 4 § - 7 §.

Livsmedelsavfall

Kommentarerna nedan avser kapitel. 7, sida 44-45 i skrivelsen.

Rapportering av livsmedelsavfall

SCB vill framhålla att data för det första ledet i livsmedelskedjan (1. Primärproduktion) har mycket stora osäkerheter med dagens skattningsmetoder. Här behövs metodutveckling. En möjlighet skulle kunna vara att enkätundersökningar som idag riktar sig till jordbrukare kompletteras med frågor om livsmedelsavfall.

SCB vill vidare understryka att parametern ”andel livsmedelsavfall i restavfallet” för livsmedelsavfall i det fjärde ledet i livsmedelskedjan (4. Restauranger och cateringtjänster), också har hög osäkerhet p.g.a. brister i nuvarande skattningsmetod. Det behövs metodutveckling för att få mer robusta data.

Slutligen vill SCB framhålla att data över livsmedelsavfall hittills har tagits fram vartannat år (för jämna år). Den nya rapporteringen ska ju ske *årligen*. SCB har inte kunnat utläsa i promemorian hur det är tänkt att lösas.

Förpackningsavfall och returpapper

Kommentarerna nedan avser kapitel. 8.3, sida 47-48 i skrivelsen.

Hantering av uppgifter om mängd förpackningsavfall och returpapper som samlats in i respektive kommun

SCB bistår idag Naturvårdsverket vid insamling av uppgifter om förpackningsavfall och returpapper.

Enligt promemorian ska kommunerna ha möjlighet att hämta uppgifter om insamlade mängder förpackningsavfall och returpapper från Naturvårdsverket. SCB tolkar detta som att uppgifter om insamlat förpackningsavfall och returpapper per kommun kommer att göras publikt tillgängliga, via exempelvis Naturvårdsverkets webbplats eller Statistikdatabasen (www.statistikdatabasen.scb.se). SCB saknar en analys i promemorian rörande hantering och publicering av dessa uppgifter ur sekretessynpunkt.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av biträdande generaldirektör Helen Stoye, avdelningschef Mikael Schöllin, verksamhetsjurist Petra Renner samt föredragande Mikael Szudy.

Statistikmyndigheten, SCB

Joakim Stymne

Mikael Szudy

Kopia till:

Ida Edwertz, Kemikalieenheten, Miljödepartementet
(ida.edwertz@regeringskansliet.se)